Lieta Nr. C29407216
Lietas arhīva Nr. C-0145-17

S P R I E D U M S
LATVIJAS REPUBLIKAS VĀRDĀ
Valkā 2017.gada 4.oktobrī

Valkas rajona tiesa, šādā sastāvā:
tiesnese I.Seisuma
tiesas sēdes sekretāre K.Juhņeviča
piedaloties prasītāja pārstāvei /pers. D/
atbildētāja pārstāvim M.Grudulim

atklātā tiesas sēdē videokonferences režīmā ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesu izskatīja civillietu APDROŠINĀŠANAS AKCIJU SABIEDRĪBA „BALTA" maza apmēra prasībā pret /pers. G/ par naudas piedziņu.

APRAKSTOŠĀ DAĻA

Pamatojoties uz Civilprocesa likuma 32.[1] pantu, civillieta ātrākas izskatīšanas nodrošināšanai ar Rīgas apgabaltiesas priekšsēdētājas D.Vilsones 2016.gada 24.augusta rezolūciju nodota izskatīšanai Valkas rajona tiesai un ar 2016.gada 3.oktobra lēmumu, lieta pieņemta tiesneses tiesvedībā.

Tiesā saņemta AAS „BALTA" (turpmāk prasītājs) maza apmēra prasība pret /pers. G/ (turpmāk atbildētāja) par naudas piedziņu.

Prasītājs lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja galveno parādu EUR 1867.35, likumiskos procentus EUR 143.49.; valsts nodevu EUR 301.63 un ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 4.70. Noteikt tiesības prasītājam par laiku līdz sprieduma izpildei saņemt likumiskos procentus, 6% gadā no galvenā parāda.

Prasības pieteikumā norādīts, ka starp prasītāju un /pers. I/ noslēgts ģimenes apdrošināšanas līgums /numurs/ uz kura pamata bija apdrošināts dzīvoklis pēc adreses /adrese/. Polises darbības termiņš bija noteikts no 26.09.2013. līdz 25.09.2014.

2014.gada 17.februārī apdrošinātais dzīvoklis bija saliets, par ko mājas pārvaldnieka komisija sastādīja attiecīgu aktu. Komisija konstatēja, ka dzīvoklī Nr. /numurs/ ir bojāts nosegtais ūdensvads un šim dzīvoklim bija atslēgts ūdens līdz bojājumu novēršanai.

/pers. I/ iesniedza prasītājam atlīdzības pieteikumu, tika sastādīta tāme, atlīdzības aprēķins, atskaitot pašrisku, tika izmaksāta apdrošināšanas atlīdzība EUR 1764.05.

Dzīvokļa Nr. /numurs/ īpašniece uz saliešanas dienu bija atbildētāja. Neskatoties uz to, ka atbildētāja apgalvo, ka bojājums notika citā dzīvoklī, pārvaldnieks atslēdza ūdens padevi tieši dzīvoklim Nr. /numurs/, ko atzīmējis aktā. Ūdens pilēja apdrošināta dzīvoklī tieši no dzīvokļa Nr. /numurs/.

Atbildētājai, kā dzīvokļa īpašniecei bija pienākums sekot, lai viņas dzīvoklī visas komunikācijas būtu labā tehniskā kārtībā.

No zaudējuma summas EUR 1764.05 no 2014.gada 9.oktobra līdz 2016.gada 6.februārim aprēķināti likumiskie procenti 0,01644% dienā, par 497 dienām EUR 143.78.

Tā kā atbildētāja nesedza zaudējumus labprātīgi, prasītājs atbilstoši Sadarbības līguma Nr.01767-10-14A nosacījumiem un izsniegtajai pilnvarai, ir pilnvarojis SIA „Julianus Inkasso Latvija" iekasēt no atbildētājas zaudējumus tiesas ceļā, līdz ar ko prasītājam radās papildus zaudējumi fiksētās maksas EUR 121 (fiksētā maksa EUR 85.37 + PVN 21% EUR 17.93) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā (nepieciešamo dokumentu izprasīšana un to apkopošana, prasības pieteikuma sagatavošana, nosūtīšana utt).

Prasītājs uzskata, ka atbildētājas pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā.

Prasība pamatota ar Par „apdrošināšanas līgumu" 40.p.l.d., Civillikuma 1635.p., 1652.p., 1753.p., 1756.p., 1775.p., 1779.p., Dzīvokļa īpašuma likuma 14.p., likuma „Par dzīvokļa īpašumu" 15.pantu.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016.gada 18.aprīlī no atbildētājas pārstāvja zvērināta advokāta Māra Gruduļa saņemts paskaidrojums, kurā norāda, ka prasību neatzīst.

Norāda, ka prasība ir atstājama bez izskatīšanas, jo pastāv Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 3.punktā paredzētie apstākļi - prasību prasītāja vārdā cēlusi persona, kura nav tam likumā noteiktajā kārtībā pilnvarota.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 82.panta otro daļu -juridisko personu lietas tiesā ved to amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī citi juridisko personu pilnvaroti pārstāvji.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 83.pantu - par pilnvarotu pārstāvi civilprocesā var būt jebkura fiziskā persona [...].

Konkrētajā lietā prasību tiesā cēlis prasītāja pilnvarotais pārstāvis - SIA „Julianus Inkasso Latvija", kas ir juridiska persona.

Tā kā saskaņā ar Civilprocesa likuma 83.pantu, par pilnvarotu pārstāvi civilprocesā var būt vienīgi fiziskā persona, tad ir konstatējams Civilprocesa likuma 219.panta pirmās daļas 3.punktā minētais pamats prasības atstāšanai bez izskatīšanas.

Nepamatots un noraidāms ir prasījums daļā par fiksētās maksas EUR 121 (fiksētā maksa EUR 100 + PVN 21% EUR 21) apmērā par zaudējumu atgūšanas lietas administrēšanu tiesvedības procesā vispārējā kārtībā. Kā savā pieteikumā norāda prasītājs, šie izdevumi tiek uzskatīti par prasītāja ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.

Ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi ir uzskaitīti Civilprocesa likuma 39.pantā, to iemaksāšanas kārtība Civilprocesa likuma 40.pantā. Prasītāja norādītie izdevumi EUR 121,- apmērā neatbilst ar lietas izskatīšanu saistītajiem izdevumiem.

Tāpat šie izdevumi neatbilst Civilprocesa likuma 44.pantā reglamentētajiem ar lietas vešanu saistītajiem izdevumiem un to atlīdzināšanas nosacījumiem.

Pastāvošajā judikatūrā atzīts, ka izdevumi par notāra juridisko palīdzību procesuāla dokumenta (blakus sūdzības) sagatavošanā nav kvalificējami kā zaudējumi, jo tie pēc būtības ir izdevumi, kas saistīti ar konkrētu procesu, proti, procesuāli izdevumi jeb tiesāšanās izdevumi. Šādi izdevumi nav atlīdzināmi, jo Civilprocesa likuma 44.pantā noteiktais atlīdzināmo ar lietas vešanu saistīto izdevumu uzskaitījums ir izsmeļošs -atlīdzināmi ir tikai izdevumi advokāta, bet ne citu personu sniegtās juridiskās palīdzības samaksai (Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkts) (sk. LR Augstākās tiesas Civillietu departamenta 2015.gada 30.oktobra spriedumu lietā Nr.SKC-224/2015.).

Arī šajā lietā prasītāja izdevumi EUR 121 apmērā ir kvalificējami kā izdevumi, kas saistīti ar konkrētu procesu, proti, procesuālie izdevumi jeb tiesāšanās izdevumi. Ir nepamatoti tos kvalificēt kā zaudējumus. Turklāt, konkrētajā gadījumā nepastāv Civilprocesa likuma 44.pantā paredzētie apstākļi to atlīdzināšanai, kā dēļ prasījums ir noraidāms.

Prasība ir noraidāma arī tā iemesla dēļ, ka prasītājs nav pierādījis atbildētājas vainu, kas ir zaudējumu atlīdzināšanas prasījuma priekšnosacījums.

Atbildētāja uzskata, ka lietā nepastāv strīds par to, ka apdrošinātais dzīvoklis tika appludināts tā iemesla dēļ, ka sasalstot un izplešoties ūdenim, ūdens vadā radās sūce, no kuras izplūstošais ūdens appludināja dzīvokli Nr.6.

Tāpat lietā nepastāv strīds, ka saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu, bojātais ūdens vads ir atzīstams par dzīvokļa īpašuma atsevišķā īpašuma elementu.

Tajā pašā laikā atbildētāja norāda, ka lietā nav pierādīts fakts, ka sūce radās tieši tajā cauruļvadā, kurš saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu, būtu atzīstams par atbildētājas dzīvokļa īpašuma atsevišķā īpašuma elementu.

Kā redzams no lietā esošā 2014.gada 18.februārī sastādītā akta Nr./numurs/, tad ūdens vada bojājuma vietu noteikt nav bijis iespējams, tā iemesla dēļ, ka ūdens vads ir ierīkots kā nosegtais ūdens vads.

Fakts, ka ūdens tecēja no dzīvokļa Nr./numurs/ griestiem (virs kuriem atrodas atbildētājas dzīvoklis Nr. /numurs/) nenozīmē, ka bojāts bija tieši atbildētājas īpašumā esošais ūdens vads. Kā redzams no lietā esošā 2014.gada 18.februārī sastādītā akta Nr./numurs/, tad ūdens vads ir noslēgtais ūdens vads, t.i., tas ir iebūvēts horizontālajā starpstāvu pārsegumā un savieno dzīvokļus ar ēkas centrālo stāvvadu.

Lietā nav iesniegti pierādījumi par to, ka ūdens vads ir plīsis tieši starpstāvu pārsegumā starp appludināto un atbildētājas dzīvokli (fakts, ka ūdens tecējis no griestiem šajā vietā, nenozīmē, ka plīsuma vieta ir tieši starpstāvu pārsegumā starp abiem dzīvokļiem, jo ūdens pa starpstāvu pārsegumu var tecēt no plīsuma vietas līdz vietai, kur starpstāvu pārsegumā ir attiecīga atvere, kas ļauj tam tecēt lejā). Tāpat lietā nav pierādījumu tam, ka ir plīsis tieši atbildētājas īpašumam piederīgais ūdens vads, nevis kādam citam dzīvoklim piederošais ūdens vads, kas arī iebūvēts horizontālajā starpstāvu pārsegumā un nodrošina ūdens piegādi no centrālā stāv vada līdz attiecīgajam dzīvoklim (iespējams, ka pat iebūvēts starpstāvu pārsegumā starp appludināto un atbildētājas dzīvokli).

Prasītājs nav lietā iesniedzis nevienu pierādījumu, kas atspoguļotu ēkā esošo ūdens vadu izvietojumu (līdz ar to nav pierādīti fakti, ka abu dzīvokļu horizontālajā starpstāvu pārsegumā vispār ir ūdens vads, kā arī, ja šāds ūdens vads tur ir, vai tas ir atbildētājas, vai cita, blakus esoša, dzīvokļa īpašuma elements).

Atbildētāja ceļ iebildumus pret norādīto argumentu par to, ka ūdens noplūde ir notikusi plīstot ūdens vadam, kurš saskaņā ar Dzīvokļa īpašuma likuma 3.panta otrās daļas 2.punktu būtu atzīstams par atbildētājas dzīvokļa īpašuma atsevišķo elementu.

Lūdz piedzīt izdevumus par advokāta palīdzību.

Norādīts, ka nevēlas, lai notiktu uzklausīšana tiesas sēdē.

2016.gada 17.oktobrī lietā saņemta prasītāja atsauksme par paskaidrojumiem. Prasītājs norāda, ka atbildētājs nepamatoti uzskata, ka prasību ir cēlusi persona, kura tam likumā paredzētajā kārtībā nav pilnvarota. Lietā ir iesniegta prasītāja pilnvara pārstāvim, kurš, atbilstoši CPL 82. p. 2. d. ir juridiskās personas pārstāvis. Atsauce uz CPL 83. p. ir absolūti nepamatota, jo ir saprotams, ka tiesas sēdē pārstāvēt jebkuru personu var tikai fiziskā persona, kura sniegs paskaidrojumus un izpildīs citas procesuālās darbības, jo juridiskā persona pati par sevi nevar ierasties uz tiesu. Likumdevējs ar CPL 83. p. atceļ jebkādas pārstāvju grupas, dodot jebkurai fiziskai personai tiesības būt par pārstāvi civilprocesā. Visu Latvijas Republikas tiesu tiesvedībā atrodas lietas, kuru iesniedza SIA „Julianus Inkasso Latvija" uz juridisko personu izsniegto pilnvaru pamata, tiek nodrošināta fiziskās personas, konkrēta pārstāvja ierašanas tiesā uz pilnvaras pamata, ja lieta tiek skatīta tiesas sēdē un neviena prasība nav atstāta bez izskatīšanas nepareizi noformēta pilnvarojuma dēļ.

Prasības pieteikumam ir pievienots faktūrrēķins par tiesvedības pakalpojumiem, tajā skaitā lietā pret atbildētāju (faktūrrēķina pēdējā pozīcija). Par šīs lietas administrēšanu ir samaksāti 103.30 EUR, kurus veido maksa par tiesvedības pakalpojumiem 85. 37 EUR un PVN 17.93 EUR. Maksājuma uzdevums Nr./numurs/ apliecina to, ka minētais rēķins ir apmaksāts. Summa 121 EUR pieteikumā norādīta pārrakstīšanas kļūdas dēļ, jo pieteikumam pievienoti sadarbības līguma izraksts, faktūrrēķins un maksājuma uzdevums, kuri apliecina to, ka par tiesvedības pakalpojumiem lietā pret atbildētāju ir samaksāta naudas summa 103.30 EUR.

Prasītājs uzskata, ka atbildētāja pienākums ir segt ne tikai zaudējumus, kas saistīti ar apdrošināšanas atlīdzības izmaksu, bet arī zaudējumus, kas saistīti ar zaudējumu atgūšanas administrēšanu tiesvedības procesā. Prasītājam nebūtu jācieš šo zaudējumu, ja atbildētājs savlaicīgi atlīdzinātu nodarīto zaudējumu izmaksātas apdrošināšanas atlīdzības apmērā. Atbildētājs bija brīdināts par to, ka piedziņas summa pieaugs, ja lieta tiks izšķirta tiesas ceļā, jo tiks piedzīta ne tikai parāda summa, bet arī zaudējumi. 2015.gada 6.augustā, kaut arī uz iepriekšējo uzvārdu, bet pēc deklarētas dzīvesvietas bija nosūtīta pretenzija ar parasto pasta sūtījumu, līdz ar ko secināms, ka šo sūtījumu atbildētāja saņēma. Šāda prasītāja pārliecība ir apliecināta ar tiesas praksi, spriedumiem civillietās C15290315, Č29378116, C151 132916, C26177915 utt.

Regresa prasība - cita vietā mantisko saistību izpildījušas personas prasība atdot samaksāto naudas summu vai citu mantisko vērtību. Regresa prasība rodas gadījumos, kad likums paredz cietušajiem nodarītos zaudējumus (kaitējumu) atlīdzināt nevis vainīgajam, bet citai personai. Saskaņā ar regresa prasību vainīgajam jāatlīdzina šai personai visi izdevumi, kas radušies, izpildot viņa saistību, ja vien likumā nav noteikts kas cits. (Juridisko terminu vārdnīca, Autoru kolektīvs, Rīga, Nordik, 1998, 225 lpp.). Attiecīgi prasība daļā par zaudējumu piedziņu par tiesvedības pakalpojumiem 103.30 EUR apmērā ir apmierināma. Šāda tēze ir apstiprināta ar tiesu praksi, civillietā C24087516.

Lietā atrodas atbildētājas atbilde uz prasītāja paziņojumu par apdrošināšanas gadījumu, kurā viņa paskaidro, ka ūdens noplūde notika sakarā ar to, ka dzīvoklim Nr./numurs/ blakus esoša dzīvoklī netika uzturēta nepieciešama temperatūra ziemas aukstajos mēnešos. Savukārt, paskaidrojumos atbildētāja pārstāvis nenorāda ūdens noplūdes iemeslus, tikai izteica dažādus pieņēmumus, neapstiprinot tās ne ar vienu pierādījumu.

Prasītājs iesniedza lietā apsaimniekotāja sastādīto aktu un divus prasītāja nopludināta dzīvokļa apskates protokolus, kuros ir norādīts, ka noplūde notika no augšēja dzīvokļa. Apsaimniekotājs savā aktā skaidri norāda, ka noplūde notika no dzīvokļa Nr. /numurs/, kur ierīkots nosegtais ūdensvads. Aktā arī ir atzīmēts, ka bojājumu remontu ir jāuzrāda mājas apsaimniekotājam, kas tieši norāda uz to, ka avārija notika dzīvoklī Nr./numurs/ tā īpašnieka atbildības zonā. Uz doto brīdi atbildētājs nav iesniedzis lietā nevienu pierādījumu ar kuru būtu atspēkoti prasītāja iesniegtie dokumenti.

Tiesas sēdē prasītāja pilnvarotā pārstāve /pers. D/ prasību uzturēja spēkā uz prasības pieteikumā norādītajiem apstākļiem un pamatiem. Paskaidroja, ka prasības pieteikumā viss ir plaši izklāstīts. Atbildētāja bijusi lietas kursā par sastādīto aktu. Norādīja, ka akts nav apstrīdēts un ir spēkā. Fakts, ka atbildētāja nav piedalījusies pie akta sastādīšanas neesot nekas, jo neviens normatīvais akts neparedzot viņu pieaicināt. Iestājoties apdrošināšanas gadījumam, atbildētājas pienākums ir atlīdzināt nodarītos zaudējumus. Sastādītajā aktā norādīts, ka ūdensvads plīsis atbildētājas dzīvoklī,

tādēļ viņas pienākums ir atlīdzināt zaudējumus. Uzskata, ka liecinieks, mājas pārvaldnieks, kurš sastādīja aktu, ja nevar ierasties, tad nav nepieciešams viņu uzklausīt.

Tiesas sēdē atbildētājas pilnvarotais pārstāvis zv.advokāts Māris Grudulis prasību neatzina. Paskaidroja, ka savus motīvus izteicis paskaidrojumos. Papildus paskaidroja, ka sazinoties ar atbildētāju viņa apliecinājusi, ka ūdens vads plīsis blakus dzīvoklī, kur remontētāji veikuši remontu.

MOTĪVU DAĻA

Uzklausījusi prasītāja un atbildētājas pilnvaroto pārstāvju paskaidrojumus, iepazinusies ar prasības pieteikumu, tam pievienotajiem pierādījumiem, tiesa atzīst, ka prasība ir noraidāma.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 93.panta pirmo daļu katrai pusei ir jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumus. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība. Savukārt atbilstoši Civilprocesa likuma 96. panta piektajai daļai pusei nav jāpierāda fakti, kurus šajā likumā noteiktajā kārtībā nav apstrīdējusi otra puse.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 190.panta otro daļu, tiesa spriedumu pamato ar apstākļiem, kas nodibināti ar pierādījumiem lietā.

Kā redzams no prasības pieteikuma, tad prasība celta par ārpuslīgumisko (delikta) atbildību un šajā sakarā profesors K.Torgāns norāda, ka, lai iestātos civiltiesiskā atbildība, ir jākonstatē trīs priekšnoteikumi: 1) tiesību aizskārēja neattaisnojama darbība, kas attiecīgos gadījumos ietver arī novērtējumu no vainojamības viedokļa, 2) zaudējumu esamība; 3) cēlonisks sakars starp zaudējumiem un neatļauto rīcību *(skatīt: Torgāns K. Saistību tiesības. I daļa. Mācību grāmata. – Rīga: Tiesu namu aģentūra, 2006, 209. lpp.)*.

2013. gada 13.augustā ģimenes apdrošināšanas polise Nr. /numurs/ apstiprina, ka dzīvoklis Nr. /numurs/, /adrese/, laika periodā no 2013.gada 26.septembra līdz 2014.gada 25.septembrim bija apdrošināts pie prasītāja. Līgums noslēgts starp prasītāju un /pers. I/.

Lietā nepastāv strīds, ka 2014.gada 17.februārī apdrošinātais dzīvoklis bija saliets. Minēto apstiprina 2014.gada 18.februāra akts, kuru sastādīja un parakstīja dzīvojamās mājas /adrese/mājas pārvaldnieks /pers. R/, iedzīvotājas /pers. S/ un /pers. T/ pēc /pers. S/ izsaukuma. Aktā norādīts, ka mājas /numurs/.dzīvoklī konstatēts, ka šī dzīvokļa telpā Nr. 3 no griestiem stipri pil ūdens, kā rezultātā ir slapja grīda un tepiķis. Ūdens saliešanas vietā virs griestu pārseguma ir izvietots dzīvoklis Nr. /numurs/, kur ierīkots nosegtais ūdensvads un vizuāli ūdensvada bojājuma vietu noteikt nav iespējams. Pieņemts lēmums dzīvoklim Nr. /numurs/ ūdeni noslēgt. Ūdens padevi atjaunot pēc ūdensvada bojājuma novēršanas. Bojājuma vietu un bojājuma veidu, tā veikto remontu uzrādīt mājas pārvaldniekam.

Lietas materiāliem pievienots 17.02.2014. prasītāja sagatavotais /adrese/dzīvokļa apskates protokols. Protokolā norādīts īss notikuma apraksts – ūdensvada bojājums augšējā stāva dzīvoklī. Konstatēti zaudējumi: Telpa Nr. 3-16.80 m^2. griesti iekārtie – koka karkass, griestu apšuvums, griestu tapetes, apgaismojums, grīda. Pievienots 19.02.2014. atkārtotas apskates protokols.

No lietā iesniegtā 28.08.2014. nopludinātā dzīvokļa seku likvidēšanas izmaksu tāmes, redzamas, ka kopējie izdevumi sastāda EUR 1835.19.

Prasītājs izmaksāja /pers. I/ atlīdzību EUR 1764.05, ko apliecina AS „SEB banka" 16.05.2014. maksājuma uzdevums Nr. /numurs/.

Saskaņā ar likuma „Par apdrošināšanas līgumu" 40.panta pirmās daļas noteikumiem apdrošinātājs, kas ir izmaksājis apdrošināšanas atlīdzību, izmaksātās summas apmērā pārņem apdrošinātā prasības tiesības pret personu, kas ir atbildīga par zaudējumiem, izņemot gadījumus, kad ir nodarīts kaitējums personas dzīvībai, veselībai vai fiziskajam stāvoklim. Šis izņēmums nav spēkā, ja apdrošināšanas līgumā ir paredzēts piemērot kompensācijas principu.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta noteikumiem cietušajam ir tiesības prasīt apmierinājumu katra tiesību aizskāruma gadījumā, ja tā rezultātā cietušajam nodarīts kaitējums. Mantiska aizskāruma gadījumā ir jāatlīdzina zaudējumi. Neatļautas darbības rezultātā iestājas atbildība, kuru regulē Civillikuma panti par zaudējumu atlīdzināšanu.

Saskaņā ar Civillikuma 1770. pants noteikumiem ar zaudējumu jāsaprot katrs mantiski

novērtējams pametums. Jau cēlies zaudējums var būt vai nu cietušā tagadējās mantas samazinājums, vai arī viņa sagaidāmās peļņas atrāvums (Civillikuma 1772. pants).

Civillikuma 1771.pants nosaka, ka zaudējums var būt vai nu tāds, kas jau cēlies, vai tāds, kas vēl stāv priekšā; pirmajā gadījumā tas dod tiesību uz atlīdzību, bet otrajā uz nodrošinājumu, Civillikuma 1779.pants nosaka, ka katram ir pienākums atlīdzināt zaudējumus, ko viņš ar savu darbību vai bezdarbību nodarījis.

Civillikuma 1775. pants nosaka, ka katrs zaudējums, kas nav nejaušs, ir jāatlīdzina. Tiesību teorijā atzīts, ka zaudējumu atlīdzības prasības apmierināšanai ir jākonstatē obligāti priekšnosacījumi - personas prettiesiska rīcība, zaudējumu esamība un to konkrēts apmērs, cēloniskais sakars starp vainojamās personas prettiesisku rīcību un zaudējumiem.

Lietā ir strīds par to, vai atbildētāja ir atbildīga par nodarītajiem zaudējumiem, t.i., par to, vai ūdensvads ir plīsis atbildētājas atsevišķā īpašuma daļā vai arī kopīpašuma daļā.

Lietā iesniegta zemesgrāmatas izdruka, no kuras redzams, ka atbildētājai pieder nekustamais īpašums – dzīvoklis Nr. /numurs/, /adrese/.

Dzīvokļa īpašuma likuma 2.panta otrā daļa noteic, ka dzīvokļa īpašuma sastāvā ietilpst

atsevišķais īpašums un kopīpašuma domājamā daļa, kas tiesiski nav atdalāmi.

Dzīvokļa īpašuma sastāva dalījums ir būtisks no vairākiem aspektiem, tai skaitā saistībā ar atbildības sadalījumu starp atsevišķu dzīvokļa īpašnieku un visiem dzīvokļu īpašniekiem (*Latvijas Republikas Augstākā tiesa. Tiesu prakse civillietās, kas izriet no dzīvojamo māju pārvaldīšanas tiesiskajām attiecībām (tiesu prakse 2013-2016.gada maijs). Sast. Ilze Oša un Mārtiņš Auders. Rīga: 2016, 5.lpp.*).

Dzīvokļu īpašuma likuma 3.panta pirmajā un otrajā daļā noteikts, ka atsevišķais īpašums ir dzīvojamā mājā esoša būvnieciski norobežota un funkcionāli nošķirta telpa vai telpu grupa, kura kā dzīvoklis, neapdzīvojamā telpa vai mākslinieka darbnīca iezīmēta būves kadastrālās uzmērīšanas lietā.

Atsevišķā īpašuma elementi ir: 1) telpas vai telpu grupas robežās esošie konstruktīvie slodzi nenesošie, nožogojošie un apdares elementi (tai skaitā iekšējās starpsienas, griestu, grīdu un sienu apdare, durvis); 2) inženiertīkli un inženierkomunikācijas līdz kopīpašuma stāvvadiem; 3) inženieraprīkojuma elementi (tai skaitā virtuves aprīkojums, ventilācijas ierīces, tualetes, dušas un vannas aprīkojums), bez kuriem kopīpašumā esošās dzīvojamās mājas daļas elementi var funkcionēt patstāvīgi; 4) atsevišķo īpašumu norobežojošie logi un durvis.

Likuma 4.panta pirmās daļas 1) punkts nosaka, ka dzīvojamās mājas un tās ārtelpu (galeriju, balkonu, lodžiju, terašu) ārējās norobežojošās konstrukcijas (tai skaitā sienas, arhitektūras elementi, jumts, koplietošanas telpu logi un durvis, arī ārdurvis), iekšējās slodzi nesošās konstrukcijas (tai skaitā nesošās sienas un kolonnas, kā arī atsevišķos īpašumus norobežojošās sienas), starpstāvu pārsegumi (tai skaitā siltuma un skaņas izolācijas slāņi), koplietošanas telpas (tai skaitā bēniņi, kāpņu telpas, pagrabtelpas), kā arī dzīvojamo māju apkalpojošās inženierkomunikāciju sistēmas, iekārtas un citi ar dzīvojamās mājas ekspluatāciju saistīti funkcionāli nedalāmi elementi, kas nepieder pie atsevišķā īpašuma (tai skaitā atsevišķā īpašuma robežās esošie sildelementi, ja to funkcionālā darbība ir atkarīga no kopīpašumā esošajām inženierkomunikācijām);

Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 6.punkts noteic, ka dzīvokļa īpašniekam ir pienākums saudzīgi izturēties pret kopīpašumā esošo daļu, ievērot tās lietošanas noteikumus, kā arī normatīvajos aktos noteiktās sanitārās, ugunsdrošības un citas prasības, lai neradītu aizskārumu citu cilvēku drošībai un veselībai, apkārtējās vides kvalitātei, un raudzīties, lai šos noteikumus un prasības ievērotu personas, kas iemitinātas viņa dzīvokļa īpašumā.

Dzīvokļa īpašumu likuma 14.pants nosaka, ka dzīvokļa īpašnieks par zaudējumu nodarīšanu citiem dzīvokļa īpašniekiem vai citām personām ir

atbildīgs normatīvajos aktos, dzīvokļa īpašnieku kopības lēmumos vai savstarpēji noslēgtajos līgumos noteiktajā kārtībā.

Lai noteiktu atsevišķa dzīvokļa īpašnieka pienākumu atlīdzināt zaudējumus, ievērojot Dzīvokļa īpašuma likuma normas kopsakarā ar Civillikuma Saistību tiesību daļas Astoto nodaļu „Zaudējumi un to atlīdzība", jākonstatē viņa vainojama rīcība (darbība vai bezdarbība), kas ir cēloniskā sakarā ar nodarītajiem zaudējumiem. *(Latvijas Republikas Augstākās tiesas 2017.gada 21.februāra spriedums lietā Nr. SKC – 37/2017).*

No lietā iesniegtā akta nav redzams, ka būtu apsekots atbildētājai piederošs dzīvoklis, kā arī nav iesniegti pierādījumi, kas pierāda atbildētājas prettiesisku rīcību zaudējumu nodarīšanā. Lietā nav iesniegti pierādījumi, kas apstiprina ūdens noplūdes iemeslus. Pirmajā tiesas sēdē prasītāja pārstāve /pers. Z/ nemācēja tiesai paskaidrot, vai iespējams ūdeni atslēgt tikai atbildētājas dzīvoklī un tas izdarīts, vai ūdens atslēgts visai mājai vai mājas daļai. Tāpat prasītāja pārstāve uzskatīja, ka nav nepieciešams nopratināt liecinieku, mājas pārvaldnieku, kurš piedalījās akta sastādīšanā.

Lietā iesniegta atbildētājas 2014.gada 9.septembra atbildes vēstule uz prasītāja 21.05.2014. vēstuli par apdrošināšanas gadījumu, kurā atbildētāja informē prasītāju, ka 2014.gada 17.februārī notikušajā dzīvokļa saliešanā būtu nepamatoti vainot dzīvokļa Nr. /numurs/ iemītniekus. Dzīvokļa saliešana notika tā iemesla dēļ, ka blakus esošā dzīvokļa iemītnieki neveica sava dzīvokļa apkurināšanu ziemas aukstajos mēnešos un sienā starp /numurs/.dzīvokli un blakus esoši dzīvokli, aukstuma iespaidā plīsa ūdens pievades caurules. Tā kā /numurs/.dzīvokļa iemītnieki bija veikuši visu nepieciešamo, lai nodrošinātu dzīvokļa apkuri, uzskatāms, ka pretenzijas ir nepamatotas.

Prasītāja pilnvarotais pārstāvis SIA „Julianus Inkasso Latvija" 2015.gada 5.augustā nosūtīja atbildētājai paziņojumu par zaudējumu atmaksu EUR 1867.55 līdz 2015.gada 5.septembrim. parādsaistību neapmaksāšanas gadījumā tiks celta prasība tiesā.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 92.pantam pierādījumi lietā ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Izvērtējusi rakstveida pierādījumus, tiesa atzīst, ka prasība ir pilnībā noraidāma, jo no lietā iesniegtajiem pierādījumiem nevar konstatēt atbildētājas vainojamo rīcību, kas ir cēloniskā sakarā ar zaudējumu nodarīšanu.

Tiesa nepiekrīt atbildētāja pilnvarotā pārstāvja viedoklim, ka prasība atstājama bez izskatīšanas, jo prasību prasītāja vārdā cēlusi persona, kura nav tam likumā noteiktā kārtībā pilnvarota.

Civilprocesa likuma 82.pants nosaka tiesības uz pārstāvību civilprocesā. Saskaņā ar minētā panta otro daļu juridisko personu lietas tiesā ved to amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī citi juridisko personu pilnvaroti pārstāvji. Tātad likums dod iespēju izvēlēties procesuālo tiesību īstenošanas veidu.

Civilprocesa tiesību zinātnē Latvijā ir izteiktas atziņas, ka: 1) pārstāvība ir tāda likumā, statūtos vai līgumā paredzēta vienas personas darbošanās citas personas interesēs, kuru tā veic šīs citas personas vārdā un kura šai citai personai rada tiesiskas sekas *(sk.: Civilprocesa likuma komentāri. Papildinātais izdevums. Autoru kolektīvs. Prof. K. Torgāna un M. Dudeļa vispārīgā zinātniskā redakcijā. – R.: Tiesu namu aģentūra, 2001, 98. lpp.)*. Tādējādi „pie pārstāvības puse neizstājas no procesa, bet viņu atvieto cita persona" (*Bukovskis V. Civilprocesa mācību grāmata. – Rīga: Autora izdevums, 1933. – 267. lpp.*);

2) pārstāvība civilprocesā ir tāda civilprocesuāla tiesiska attiecība, kurā viena persona (pārstāvis) pilnvarojuma robežās izpilda otras personas (pārstāvamā) vietā procesuālās darbības tiesā vai arī palīdz pārstāvamai personai izpildīt šīs darbības, piedaloties līdzās tai tiesas procesā *(sk.: Rozenbergs J., Briģis I. Padomju civilprocesuālās tiesības. – R.: Zvaigzne, 1978, 79. lpp.)*. Juridiska persona nevar lietas citādi kārtot kā tikai ar pārstāvju palīdzību.

No lietā iesniegtās 2015.gada 8.decembra pilnvaras Nr./numurs/, redzams, ka AAS „Balta" pilnvaro SIA „Julianus Inkasso Latvija" piedzīt parādus no fiziskām un juridiskām personām, piedalīties tiesas sēdēs. Norādīts, ka izpildīt arī tās procesuālās darbības, kuru izpildīšanai atbilstoši Civilprocesa likuma 86.panta 2.daļai ir nepieciešams īpašs pilnvarojums.

Tiesnese secina, ka minētais pilnvarojums dod SIA „Julianus Inkasso Latvija'' tiesības iesniegt prasības pieteikumu AAS „Balta'' vārdā.

Tiesas ieskatā atbildētāja pārstāvis sašaurināti interpretējis Civilprocesa likuma 82.panta 2.daļā noteikto, ka juridisko personu lietas tiesā ved to amatpersonas, kas darbojas likumā, statūtos vai nolikumā piešķirto pilnvaru ietvaros, vai arī citi juridisko personu pilnvaroti pārstāvji, saistībā ar Civilprocesa likuma 83.pantā paredzēto, ka par pilnvarotu pārstāvi civilprocesā var būt jebkura fiziskā persona, ievērojot šā likuma 82.panta sestajā un septītajā daļā un 84.pantā noteiktos ierobežojumus.

Apstāklis, ka par pilnvarotu pārstāvi civilprocesā var būt fiziska persona, nevar ierobežot juridiskas personas tiesības izvēlēties savu pārstāvi.

Kā to atzinusi Latvijas Republikas Satversmes tiesa 2003.gada 6.novembra spriedumā lietā Nr.2003-10-01, aizstāvot savas tiesības un likumiskās intereses taisnīgā tiesā, personai ir tiesības izvēlēties savu pārstāvi.

Tā kā jebkura juridiskā persona savu pilnvarojumu var realizēt tikai ar fizisku personu palīdzību, AAS „Balta" izvēloties par savu pārstāvi juridisku personu SIA „Julianus Inkasso Latvija" izdotajā pilnvarā ir piešķīrusi SIA „Julianus Inkasso Latvija" pārpilnvarojuma tiesību attiecībā uz visām pilnvarā norādītajām darbībām.

Prasības pieteikuma materiāliem ir pievienota 2016.gada 30.decembra pilnvara, no kuras redzams, ka SIA „Julianus Inkasso Latvija" ir pilnvarojusi /pers. Z/, pārstāvēt visās lietās tiesu, valsts, pašvaldību un citās iestādēs (...) veikt visas procesuālās darbības, tai skaitā arī tās procesuālās darbības, kuru izpildīšanai atbilstoši Civilprocesa likuma 86.panta 2.daļai ir nepieciešams īpašs pilnvarojums. Tāda pati pilnvara izsniegta 2016.gada 14.decembrī /pers. D/.

Savukārt iesniedzot prasības pieteikumu tiesā prasību ir parakstījis AAS „Balta" pilnvarotais pārstāvis Dmitrijs Ševčenko SIA „Julianus Inkasso Latvija" valdes loceklis. Pastāvot šādiem apstākļiem, tiesas ieskatā atbildētājas pilnvarotā pārstāvja norādītais, ka lieta ir atstājama bez izskatīšanas nav pamatots.

Atbildētāja lūdz tiesu piedzīt no prasītāja izdevumus par advokāta palīdzību EUR 300.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta trešo daļu, ja prasība noraidīta, ar lietas vešanu saistītos izdevumus piespriež no prasītāja par labu atbildētājam.

Atbildētāja lietā iesniedza 2016.gada 13.aprīlī noslēgto vienošanos Nr. /numurs/, kas noslēgta ar zvērinātu advokātu Māri Gruduli. Puses vienojās par advokāta honorāru 30% no prasības summas.

Pievienots 13.04.2016. zv.advokāta Māra Gruduļa izrakstītais rēķins Nr. /numurs/ par EUR 300 un 14.04.2016. AS „Swedbank" maksājuma uzdevums Nr./numurs/apstiprina rēķina apmaksu.

Civilprocesa likuma 85.panta trešā daļa nosaka, ka advokāta pilnvarojumu juridiskās palīdzības sniegšanai apliecina orderis. Advokatūras likuma 48.[1] pantā ir noteikts, ka zvērināta advokāta pilnvarojumu un tā apjomu, kā arī tiesības izpildīt šā likuma 48.pantā noteiktos uzdevumus apliecina orderis, kura paraugu apstiprina Latvijas Zvērinātu advokātu padome.

Lietā iesniegta 13.04.2016. pilnvara Mārim Grudulim un 14.04.2016. orderis Nr. /numurs/ pārstāvībai lietā C29407216 Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesā.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta pirmās daļas 1.punkta a) apakšpunktu, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai prasībās,

kurām ir mantisks raksturs un kurās prasības summa nepārsniedz 8500 euro to faktiskajā apmērā, tomēr ne vairāk par 30 procentiem no prasījumu apmierinātās daļas (kopējā prasības summa EUR 2010.84x30%=603.23).

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 44.panta ceturto daļu, ja prasība izskatīta tikai pirmās instances tiesā, atlīdzināmie izdevumi advokāta palīdzības samaksai nedrīkst pārsniegt 50 procentus no šā panta pirmajā daļā noteiktā maksimālā atlīdzības apmēra.

Pastāvot šādiem apstākļiem no prasītāja atbildētājas labā piedzenami ar lietas vešanu saistītie izdevumi advokāta palīdzības samaksai EUR 300 apmērā.

Tā kā kopējie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi par prasības pieteikuma noraksta, tiesas paziņojumu nosūtīšanu pusēm atbilstoši lietā esošai uzziņai par ar lietas izskatīšanu saistītiem izdevumiem ir EUR 17.13, bet prasītājs, iesniedzot prasības pieteikumu samaksājis EUR 4.70, tiesa atzīst, ka ar lietas izskatīšanu saistīto izdevumu daļa, kuru nav sedzis prasītājs EUR 12.43, saskaņā ar Civilprocesa likuma 42.panta otro daļu, 39.panta pirmās daļas 5.punktu, piedzenami no prasītāja par labu valstij.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] pantu, taisot spriedumu par naudas summas piedziņu, tiesa nosaka termiņu sprieduma labprātīgai izpildei.

REZOLUTĪVĀ DAĻA

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 34., 42., 44., 193., 194., 195., 250.[25], 250.[27] , 204.[1] pantu, tiesa

nosprieda:

noraidīt AAS „BALTA" maza apmēra prasību pret /pers. G/ par naudas piedziņu.

Piedzīt no AAS „BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, juridiskā adrese Raunas iela 10/12, Rīga, LV- 1039, par labu /pers. G/, personas kods /personas kods/, deklarētā dzīvesvieta /adrese/, ar lietas vešanu saistītos izdevumus par advokāta palīdzību EUR 300 (trīsi simti euro).

Piedzīt no AAS „BALTA", reģistrācijas Nr.40003049409, juridiskā adrese Raunas iela 10/12, Rīga, LV- 1039, ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus valsts labā EUR 12.43 (divpadsmit euro un 43 centi), kuri jāiemaksā:

Saņēmējs: **Tiesu administrācija**
Konta Nr.LV51TREL2190458019000
NMR 90001672316
Saņēmēja banka: Valsts kase
Kods: TRELLV22
Iemaksas mērķis: **21499 ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi.**

-

Noteikt prasītājam sprieduma labprātīgas izpildes termiņu 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās, izskaidrojot, ka samaksu apliecinoši dokumenti par tiesas izdevumu samaksu jāiesniedz/jāpiesūta Valkas rajona tiesas kancelejai, Rīgas ielā 2, Valkā, LV 4701.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas Vidzemes apgabaltiesā, apelācijas sūdzību iesniedzot Valkas rajona tiesā, ievērojot Civilprocesa likuma 440.[2]panta nosacījumus. Pilns spriedums pieejams 2017.gada 18.oktobrī.

Tiesnese I.Seisuma